

Yttrande över Fördjupad översiktsplan Mjärdevi och Västra Valla,

Kultur- och fritidsnämnden har tagit emot Fördjupad översiktsplan Mjärdevi och Västra Valla för yttrande. Nämnden ställer sig positiv till stora delar av översiktsplanen men önskar framföra följande:

Generella synpunkter

- Det är positivt att kultur- och fritidsförvaltningen i ett tidigt skede deltagit i arbetet med framtagandet av den fördjupade översiktsplanen.
- För det fortsatta arbetet med den fördjupade översiktsplanen är det av stor vikt att dialog och samråd sker med kultur- och fritidsnämnden och/eller kultur- och fritidsförvaltningen i frågor som direkt eller indirekt berör nämndens befintliga och framtida byggnader och/eller verksamhetsområden.
- Det behöver finnas förutsättningar för ett levande och aktivt område under hela året och på såväl dag- som kvällstid. Detta förutsätter i sin tur att området upplevs som tryggt och tillgängligt. Det är även viktigt med mötesplatser för gränsöverskridande möten och där mötesplatserna utgör en del av ett sammanhållet område.
- Området bör samspela och vara kompletterande med omgivande stadsdelar vad gäller kultur, fritid och idrott. Ambitionen bör vara att olika delar av området kan bidra till att såväl stärka befintlig verksamhet i Mjärdevi och Västra Valla, som att stärka närliggande stadsdelar. Likaså att de närliggande stadsdelarnas resurser kan stärka föreliggande område.

Redaktionella synpunkter

- Planens text innehåller typsnitt 9, vilket kan vara svårläst/svårtillgängligt för personer med synfel/synskada. Nämnden ser gärna att översiktsplanen görs mer läsvänligt med större typsnitt alternativt att det finns en version av översiktsplanen med läsvänligt typsnitt.
- Friluftsmuseet Gamla Linköping är ett egennamn och ska skrivas med stor bokstav (versal) i början, se exempelvis sid 12, 31 -32. Däremot är inte stadskvarteren ett egennamn och ska skrivas med en liten bokstav (gemen) i början. Om det endast står friluftsmuseet ska friluftsmuseet också skrivas

med liten bokstav (gemen) i början, då enbart friluftsmuseet inte är något egennamn, se exempelvis sid 31-32.

- Sid 32: Komplettera bildtexten så att det står *Stadskvarteren i Friluftsmuseet Gamla Linköping* (står endast Gamla Linköping i planförslaget).
- Sid 53 (kap Kulturmiljövården): Ersätt den tidigare beteckningen Gamla Linköping och Valla gård/friluftsområde med *Friluftsmuseet Gamla Linköping*. (Däremot är beteckningen relevant på kartorna sid 53 respektive sid 12, där hela Valla gård inklusive folkhögskolan och Stora Logen är betecknad som Äldre storgårdsmiljö). Det bör även framgå att det finns byggnader från 1600-talet i Friluftsmuseet Gamla Linköping (Östra torp och snart Ryttaretorpet). I planförslaget står det 1700-1800-tal, se sid 53 högra spalten.

Synpunkter per verksamhetsområde

- *Infrastruktur och transport för rekreation*: Det bör finnas en god infrastruktur för rekreationsområdet, som både knyter samman området och tar hänsyn till att transporter/kommunikationer har olika förutsättningar. Sådana transporter/kommunikationer kan vara gång- och cykelvägar, ridvägar, väg för tuff-tuff tåg alternativt mindre turisttåg. Därutöver är trygghet och belysning av stor vikt gällande infrastrukturen.
- *Inomhusidrott*: Det behöver avsättas mark och detaljplaneläggas för fullstor idrottshall och andra hallytor i området. En fullstor hall bör ligga i anslutning till skolbyggnad. Anläggningar för inomhusidrott bör komplettera redan befintliga idrottsanläggningar i närliggande områden.
- *Utomhusidrott*: Det behöver avsättas ytor för fotboll (gräsplaner) och annan utomhusidrott.
- *Utomhusmotion*: Det finns behov av ytor för löpspår, utegym och moderna spontanidrottsytor för jämlik fritid. Kultur- och fritidsnämnden önskar även påtala att översiktsplanen får en stor påverkan på golfklubben och föreningens medlemmar, som under 2016 uppgick till 1 350 personer, samt andra golfutövare. Golfens intressen behöver därför tillgodoses. Nämnden vill därför ha en återkoppling gällande golfbanan och dess framtid.
- *Ridverksamhet*: Det finns behov av att se över hur området kan samspela med Smedstad ridsportcenter (exempelvis ridvägar) och närheten till Vallastallet. Det är dock positivt att hagarna för Vallastallet lämnas orörda. Däremot behöver grönytor för hästarnas betesfoder tas i beaktande.
- *Event- och kulturytor*: Idag genomförs stora event i området, såsom nationaldagsfirandet och NärCon. Detta behöver tas i beaktande vid utvecklingen av området. Det är även viktigt med kulturscener/ytor med tekniska förutsättningar som kan användas till mindre framträdanden och/eller framträdanden av mer spontan karaktär.

- *Konstnärlig gestaltning*: Konstnärlig gestaltning är viktigt för områdets förskönande och attraktivitet. Kultur- och fritidsnämnden behöver i ett tidigt skede vara delaktig för en sammanhängande konstnärlig gestaltning av området. Likaså behöver ytor för den konstnärliga gestaltningen beaktas.
- *Friluftsmuseet Gamla Linköping*:
 - Friluftsmuseet Gamla Linköping har genomfört en utredning av Friluftsmuseet Gamla Linköpings framtida inriktning. I det fortsatta utvecklingsarbetet med området är det av stor vikt att utredningen tas i beaktande.
 - Sid 22: Friluftsmuseet Gamla Linköpings behöver delta i förstudien kring Malmslättsvägen för att tillförsäkra tillgängligheten till friluftsmuseet. Enligt kartan föreslås två parkeringar för Friluftsmuseet Gamla Linköping med två olika infartsvägar. Detta kommer sannolikt försvåra ambitionen att skapa ett enhetligt friluftsmuseum och istället stärka Linköpingsbornas uppfattning av stadskvarteren och Valla gård som två separata verksamheter.
 - Sid 32: Infrastrukturen för området behöver medge goda förutsättningar för ett besökscentrum för friluftsmuseet, vilken kan utgöra en nod mellan Valla gård, stadskvarteren och Vallaskogen. Som framförs i översiktsplanen behöver parkerings- och infartsfrågan ses över, varför utredning om parkeringsförutsättningar bör genomföras i närtid i samverkan med friluftsmuseet.
 - Sid 22-23: Det är positivt att en passage mellan Vallaskogen och Rydskogen lyfts fram i översiktsplanen, samt att det påtalas att antal barriärer mellan rekreationsområdena över och under gator bör minimeras.
 - Sid: 31: Det är positivt att det i planen tydligt framgår att gång- och cykelstråket genom Vallaskogen som sammanbinder stadskvarteren med Valla gård inte är prioriterat, samt att cykelvägar genom Vallaskogen som inte går genom friluftsmuseet förbättras. Det är dock viktigt att upplevelsen av en bevarad landsbygd beaktas när det nya gång- och cykelstråket ska anläggas vid Vallaskogens västra sida (cykelvägen bör inte vara dominant inslag för besökare som kommer ut ur skogen från stadskvarteren).
 - Sid 12 och 31, plankartan: Valla folkhögskola och Stora Logen bör fortsätta att utgöra en del av Friluftsmuseet Gamla Linköping och Vallaskogen, med beteckningen kultur, friluftsliv samt rekreation och därför markeras med grön färg. Stora Logen, som tillhör Bryggaregården AB, är en av Valla gårds ursprungliga byggnader på ursprunglig plats (in situ) och används av Friluftsmuseet Gamla Linköping som föremålsmagasin. Valla folkhögskola är belägen i

byggnader som även de tillhör den ursprungliga Valla gård, däribland återfinns mangårdsbyggnaden (herrgården). Kulturhistoriskt bör dessa byggnader fortsätta vara i ett sammanhang med ekonomibyggnaderna som tillhör Bryggaregården AB och som nyttjas av Friluftsmuseet Gamla Linköping och Valla ponnyklubb.

Kultur- och fritidsnämnden ser inte att det är aktuellt att nämnda område (Stora Logen och Valla folkhögskola) planläggs som exploateringsområde för Linköpings universitet och separeras från övriga Valla gård. Nämnden vill även lyfta fram de höga naturvärdena runt Valla folkhögskola som framförs på sid 18, samt historiken kring friluftsmuseet och den ursprungliga Valla gård som beskrivs föredömligt på sid 48-49.

Sid 32: Grönytor till djurhållningen med hästar, getter med mera behöver beaktas vid utvecklingsarbetet avseende ytor för idrotts- och rekreationsändamål. Det behöver även finnas avstånd mellan olika aktiviteter och djuren, för att inte djuren ska störas och/eller bli oroliga.

- Sid 33: Det är positivt om koloniområdet öppnas upp i större omfattning. I planen framförs koloniområdets barriäreffekt, något som även sannolikt bidrar till att friluftsmuseet olika museidelar upplevs som separata verksamheter.
- Sid 42. Kapitlet om Besöksnäringen i planområdet behöver kompletteras med en mer informativ skrivning beskrivning av Friluftsmuseet Gamla Linköping som det största besöksmålet i Linköping, jämför även med sid 45 och 57-58.

På sid 57-58 saknas i beskrivning om boendemöjligheter i friluftsmuseet (finns både B & B och vandrarhem). I kapitlet om besöksnäring bör det betonas att det är av vikt för hela kommunens besöksnäring att infrastruktur och besöksmottagande för friluftsmuseet fungerar tillfredställande. Den pågående ombyggnationen av Lill-Valla lekpark kommer sannolikt redan under 2017-2018 generera ökat besöksantal till friluftsmuseet.

- Vallabackarna är uppskattade av barnfamiljer, motionärer och studenter vilket behöver tas hänsyn till i det fortsatta arbetet med området.

- *Bibliotek*: Nämnden ser gärna att det finns förutsättningar för nischad biblioteksverksamhet i och för området. Ett sådant bibliotek kan exempelvis vara nischad mot det som utgör karaktäristika för området, såsom friluftsmuseet, djur och natur.

För kultur- och fritidsnämnden

Cecilia Gyllenberg Bergfasth (MP)
Kultur- och fritidsnämndens ordförande

Kopia till: beredande nämnd